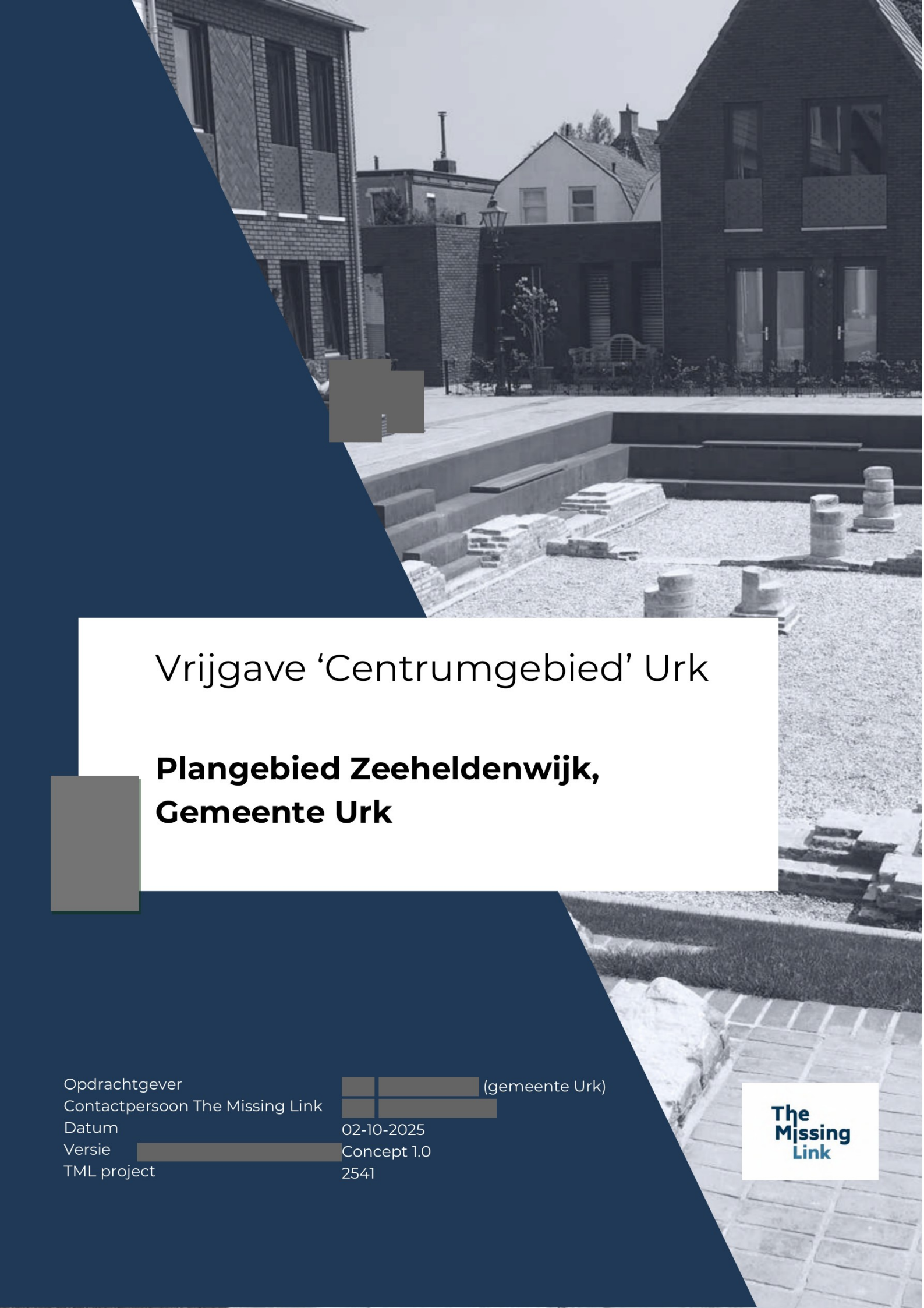

Vrijgave 'Centrumgebied' Urk

Plangebied Zeeheldenwijk, Gemeente Urk

Opdrachtgever	[redacted] (gemeente Urk)
Contactpersoon The Missing Link	[redacted]
Datum	02-10-2025
Versie	Concept 1.0
TML project	2541

**The
Missing
Link**

Vrijgave document	Ontwikkelfase	1
	Perceel	N.v.t.
	Toponiem	Urk Zeeheldenwijk - Centrumgebied
	Op basis van	Scholte Lubberink, H.B.G, 2022a: <i>tussentijds verslag van de archeologische begeleiding van het graven van cunetten en watergangen in plangebied Zeeheldenwijk te Urk</i>, Weesp (RAAP-adviesdocument 1260). Scholte Lubberink, H.B.G., 2022b: <i>Plangebied Zeeheldenwijk Fase 1 te Urk, gemeente Urk; tussenrapportage, proefsleuvenonderzoek, een archeologische begeleiding variant proefsleuven en aanvullende avegaarboringen</i>, Weesp (RAAP-rapport 5827). Scholte Lubberink, H.B.G., 2024: <i>Urk-Zeeheldenwijk ontwikkelingsfase 1, Urk, Gemeente Urk, RAAP Evaluatie- en selectierapport 436</i>, archeologisch onderzoek: proefsleuven en opgraving. Scholte Lubberink, H.B.G./T.J. ten Anscher/R. Grabowski/R. Nillesen & O. Nuij, 2025: <i>Plangebied Zeeheldenwijk ontwikkelingsfase 1 te Urk, gemeente Urk, Archeologische begeleiding, proefsleuvenonderzoek en opgraving</i>, Weesp (RAAP-rapport 7690).

Bevindingen archeologie

Dit vrijgave document is opgesteld voor een het 'Centrumgebied' binnen ontwikkelfase 1 van de Zeeheldenwijk in de gemeente Urk. In de Zeeheldenwijk wordt gerealiseerd aan een nieuwe en moderne woonwijk met meer dan 1500 woningen en bijbehorende voorzieningen. Dit plangebied wordt gefaseerd ontwikkeld. Hiervoor zijn in ontwikkelfase 1 archeologische onderzoeken uitgevoerd.

De eerste fase in het kader van de AMZ-procedure bestond uit een karterend onderzoek in de vorm van een archeologische begeleiding (variant proefsleuven) van het uitgraven van weg- en leiding- en slootcunetten, een aanvullend booronderzoek (avegaarboringen) en het graven van proefsleuven.¹ Na het proefsleuvenonderzoek zijn twee zones als behoudenswaardig gewaardeerd.² De tweede fase van het onderzoek bestond uit een

¹ (22 december 2021 tot 1 februari 2022, 4 mei 2022 en 30 juni t/m 7 juni 2022); (avegaarboringen; 13 tot 24 januari 2022); (10 maart tot 29 april 2022)

² Scholte Lubberink 2022

archeologische opgraving op geselecteerde delen van het grote westelijke rivierduin (ook ten dele ter hoogte van het Centrumgebied).³

Tijdens de archeologische opgraving zijn sporen van jagers- en verzamelaars uit het Mesolithicum aangetroffen, ter hoogte van deelgebieden 2 en 3. De opgraving heeft uitsluitend geïsoleerde en kleine, verspreide groepjes van grondsporen opgeleverd, waaronder: haardkuilen, kuilen en paalsporen verspreid op het rivierduin. Uiteindelijk leverden de proefsleuvenonderzoeken en de opgravingen van het grote westelijke rivierduin een beeld van een dicht met grondsporen bezet noordelijk uiteinde van het duin. Hier werden drie grotere clusters van haardkuilen gedocumenteerd, waarbij bij twee clusters paalsporen van mogelijke hutplattegronden werden aangetroffen. Tussen en rond de clusters lagen kleinere groepjes haarden of tweetallen. Op de overige delen van het duin waren kleine groepjes, twee- en drietallen en alleen liggende haarden en kuilen de norm. De hoogste delen van het rivierduin waren afgetopt.

Toekomstige ingrepen

Het Centrumgebied zal binnen ontwikkelfase 1 van het gebied Zeeheldenwijk ontwikkeld worden. De, als behoudenswaardige en geselecteerde, archeologische waarden, die door bouwingrepen zouden worden aangetast, zijn ex situ veiliggesteld door middel van archeologische opgravingen. De overige archeologische waarden zijn opgenomen als dubbelbestemming in het Omgevingsplan, zie figuur 1.

Conclusie

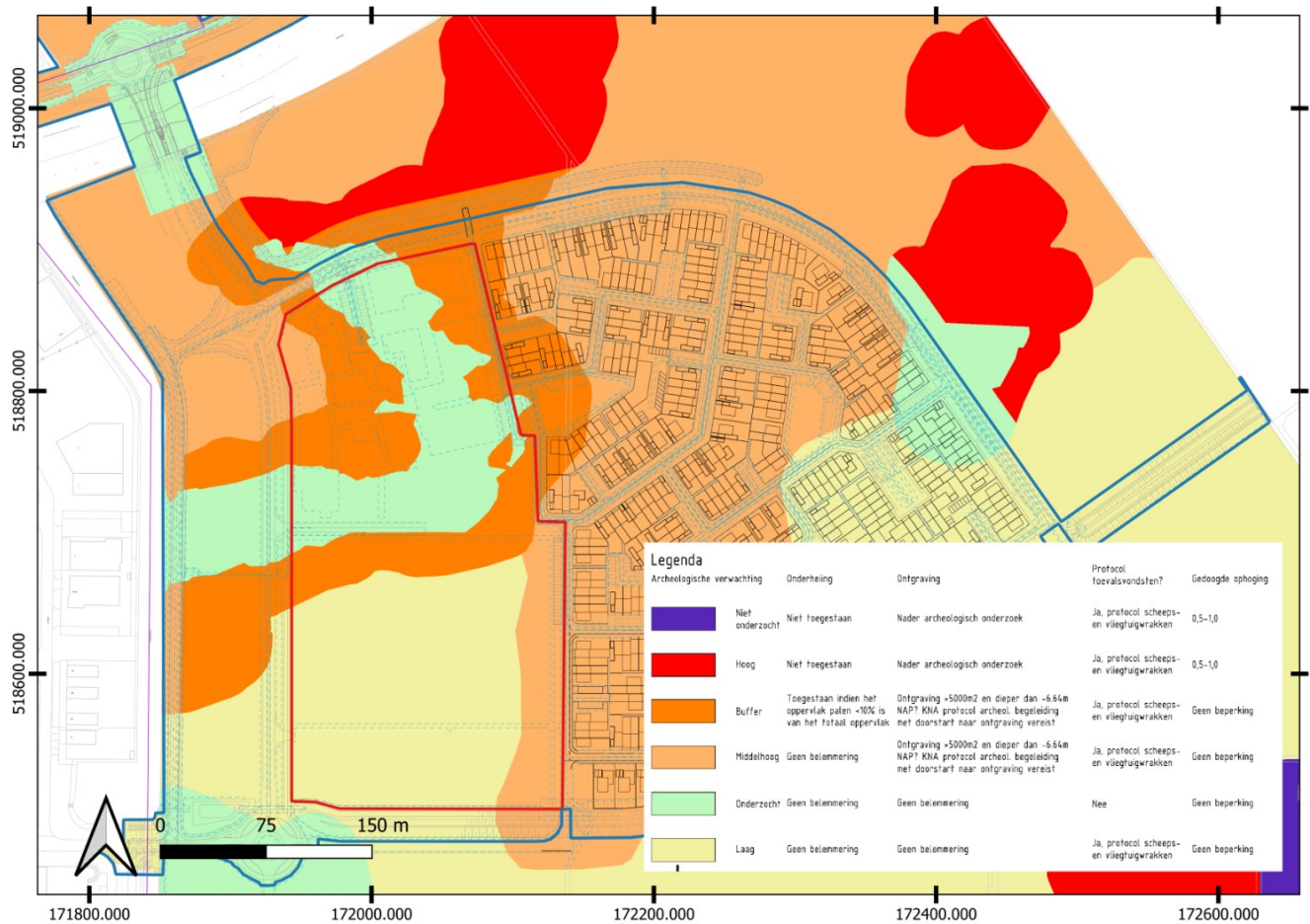
De geplande bodemingrepen omvatten de herontwikkeling van het 'Centrumgebied' in de Zeeheldenwijk. Op grond van de uitgevoerde archeologische onderzoeken en rapportages kan het onderzochte deel vrijgegeven worden. Hierdoor kunnen de bouwwerkzaamheden ter hoogte van de vindplaatsen (2 en 3) onverhinderd worden uitgevoerd.

De overige delen binnen het Centrumgebied zijn opgenomen als dubbelbestemming in het Omgevingsplan. Hieraan gelden de volgende eisen:

- In de **Bufferzone** zijn onderheïngen toegestaan indien het oppervlak van de palen <10% is van het totaal oppervlak. Bij ontgravingen >5000 m² en dieper dan -6,64 m t.o.v. NAP is een archeologische begeleiding vereist. Hier geldt tevens het protocol toevalvondsten bij het aantreffen van scheepswrakken en vliegtuigen.
- Voor de overige delen met een **Middelhoge verwachting** is archeologisch onderzoek vereist bij ontgravingen >5000 m² en dieper dan -6,64 m t.o.v. NAP. Hier geldt tevens het protocol toevalvondsten bij het aantreffen van scheepswrakken en vliegtuigen.
- Voor de delen met een **Lage verwachting** geldt tevens het protocol toevalvondsten bij het aantreffen van scheepswrakken en vliegtuigen.⁴

³ (23 mei tot 7 juli 2022)

⁴ Gurp, S., van, 2023: Toetsingskader omgevingsvergunning archeologie Zeeheldenwijk, Gemeente Urk, TML-project 2541, Utrecht.

Figuur 1: Plangebied Zeelandwijk met het vigerende archeologie beleid. Ontwikkelfase 1 bevindt zich binnen het blauwe kader en het Centrumgebied is aangegeven binnen het rode kader.

Selectiebesluit

Voor ontwikkelfase 1 is voor het Centrumgebied de AMZ-procedure volledig doorlopen. De archeologische onderzoeken zijn reeds uitgevoerd en hierdoor kunnen de vindplaatsen worden vrijgegeven voor de beoogde ontwikkeling in het kader van de Zeelandwijk. Voor de overige delen binnen het Centrumgebied dient zoveel mogelijk archeologievriendelijk te worden gebouwd. Zodoende kunnen bodemverstoringen worden voorkomen bij toekomstige werkzaamheden. De ontgrondingen mogen niet een oppervlakte groter dan 5000 m² betreffen en niet dieper rijken dan NAP -6,64 m. Voor het hanteren van *in situ* behoud zijn eisen opgesteld. Wanneer *in situ* behoud niet mogelijk is dienen de plannen aan- of ingepast te worden zodat *in situ* behoud alsnog mogelijk is of dienen er opgravingen plaats te vinden.

Naam en paraaf	